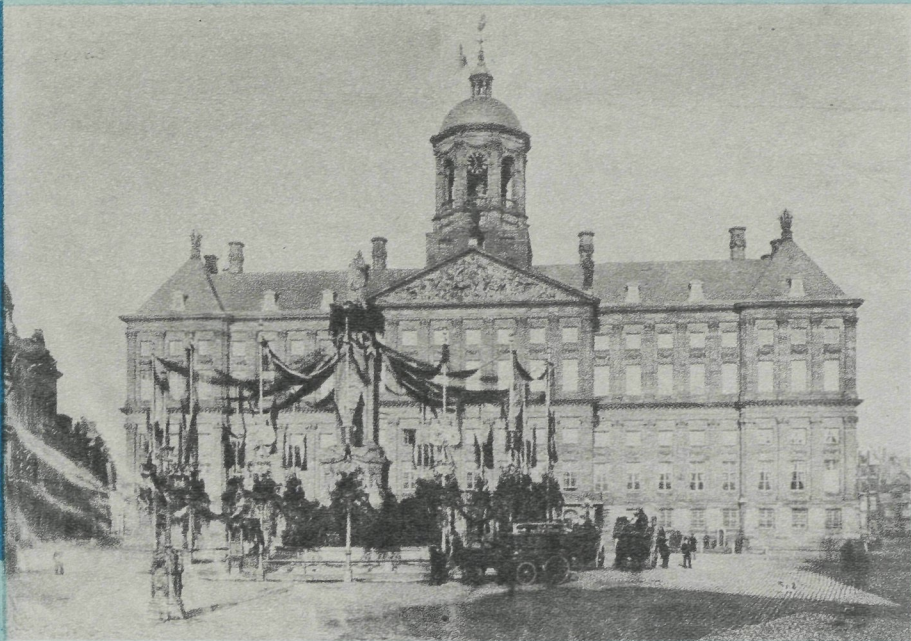

geen einde!" verzucht De Standaard) Koningin Victoria krijgt de zesde aanslag op haar leven te verduren. De Engelse bladen doen een beetje lacherig over het feit dat bijna al die „aanslagen" door geestelijk onvolwaardigen werden gepleegd die met ongeladen pistolen zwaaiden. En dat er nooit een politiek motief achter stak.

Programma

Naarmate de maand verstrijkt, worden de berichten over het huwelijk uitvoeriger. Het schroefstoomschip „De Ruijter", dat op stapel ligt, zal "Koningin Emma der Nederlanden" komen te heten. Hare Majesteit zal het zelf te water laten volgende maand. Verder verneemt De Standaard dat zij op Nederlandse les zit en daar goede vooruitgang maakt. Baron van Lijnden van Sandenburg (die belast is geweest met het opmaken van het huwelijkscontract en derhalve is onderscheiden met het grootkruis in de orde van de gouden leeuw van Nassau) wordt door de prinses reeds in het Nederlands toegesproken.

In de krant van 19 december wordt het feestprogramma zoals zich dat met ingang van 20 januari zal moeten voltrekken gepubliceerd. De spoorwegen spelen bij dat alles een aanzienlijke rol, want de koning zal per spoor bij Oldenzaal ons land binnenkomen uit Arolsen en op de tussenstations moet volgens voorschrift alles wat in de wijde omtrek ook maar iets voorstelt, staan aangetreden in gala, groot-tenuë of ambtsgewaad.

Het gaat niet goed in Indië

Op oudejaarsdag verschijnt een berichtje waarin een overzicht wordt gegeven van het aantal militairen dat het afgelopen jaar naar Indië is uitgezonden. Het zijn er 1982 geweest. Ongeveer een derde van dat aantal, namelijk 668 waren Nederlanders; 666 Belgen; 403 Duitsers; 20 Oostenrijkers; 132 Zwitsers; 59 Luxemburgers; 10 Fransen; 9 Zweden; 9 Elzassers; 3 Denen; 1 Pool; 1

Rus; 1 Afrikaan. Er mag van een soort vreemdelingenlegioen worden gesproken.

In de Staatscourant wordt bekend gemaakt dat er voor jongens tussen de zestien en achttien jaar gelegenheid bestaat een genie-opleiding te volgen, waarna ze kunnen worden uitgezonden. Advertenties in De Standaard leggen nog extra nadruk op die mogelijkheid. Verder is er nog plaats voor vijf studenten in de medicijnen om te worden opgeleid tot gezondheidsofficier in het leger in Nederlandsch-Indië. De betaling is niet kinderachtig. De kandidaten krijgen achtduizend gulden ineens en wanneer ze in Indië dienst gaan doen, zullen ze tenminste f 3300 per jaar gaan verdienen. Verder zullen ze kunnen rekenen op een bedrag tussen de f 480 en f 840 per jaar als tegemoetkoming in de huishuur. Bovendien zullen ze, als ze onder-officier blijven naast hun werk in het leger, een burgerpraktijk mogen houden. Even ter vergelijking: de commissaris van politie in Dordrecht verdient per jaar f 1900 en die in Vlissingen f 1600 per jaar.

Atjeh

De behoefte aan militair kader voor Indië is kennelijk dringend. De oorlog in Atjeh sleept zich voort, zonder dat belangrijke successen kunnen worden gemeld (er wordt over die oorlog trouwens over het algemeen weinig nieuws verstrekt). In de Kamer is men het er wel over eens dat de oorlog „liever vandaag dan morgen" moet worden beëindigd. De één wil dat doen door de hele zaak maar op te geven: „Spreker (de heer Haffmans) zag geen einde van den oorlog, omdat de vijand zich verschuilt of op den loop gaat. Hij zag er niets eervols in door volharding den vijand moreel te dwingen zich te onderwerpen. Is Atjeh ook wel vatbaar voor moreelen dwang? Het geld nu aangevraagd (ruim tien miljoen voor '79) zou den oorlog niet helpen ten einde te brengen, maar dienen om een jaar af te wachten of de Atjehers de goedheid willen hebben zich te onderwerpen". Van de andere kant gaan stemmen op (onder anderen die van de heer Casembroot) de oorlog te beëindigen door „de onstandvastige oorlogspolitiek" op te geven; door de vestigingen die we in handen hebben „in verdedigbaren staat te brengen opdat wij desverreicht agressief zouden kunnen optreden".

Uit het debat blijkt, dat er twee vergelijkbare stromingen bestaan over onze aanwezigheid in Indië. De een (bijvoorbeeld de heer Van Rees) wil het Nederlands gezag buiten Java inkrimpen, omdat een klein land als Nederland zelfs niet genoeg ambtenaren zal kunnen leveren om grotere delen van de archipel te besturen. De ander daarentegen (bijvoorbeeld de heer Van der Hoeven) vindt dat het gezag moet worden uitgebreid, al was het alleen maar om te voorkomen dat vreemde mogendheden of avonturiers zich zouden plaatsen tussen het Nederlands gezag en de inlanders.

Liberaal politiek

Achtergrond van dergelijke ver uiteen lopende